

povážlivým způsobem práva bezelstných osob třetích (srov. rozh. čís. 6418, 7241 sb. n. s.). Co jest rozuměti zpracováním, není v zákoně vysvětleno. V teorii vykládá se zpracování jako hodnotu zvyšující přeměna látky v nový útvar, při čemž podstatné je zvýšení hodnoty prací (srov. Dr. Klanga komentář k § 414, Ehrenzweig, § 216, str. 230—233, Dr. Mayr, Věcné právo, str. 98 a j.). Pod pojem zpracování spadá tedy nejen vyrobení zboží ze suroviny, nýbrž i přeměna věci již k používání způsobilé v jinou věc. V souzeném případě jde jen o to, zda zabavené trámky, prkna a fošny jsou zpracováním kulatého dříví, k němuž si žalobkyně vyhradila právo vlastnické. V té příčině sdílí dovolací soud názor odvolacího soudu, že jde tu jen o mechanickou úpravu téže suroviny, nikoliv o nový výrobek ze suroviny, a že materiál zůstal cennější než práce na něm vykonaná. Nedopadá proto poukaz dovolatelův na č. 8606 sb. n. s., kde řešen byl úplně odlišný případ (tu šlo zřejmě o případ § 414 obč. zák., neboť vlastnictví vyhrazeno platně jen k prodané kůži, nikoli však k obuvi z ní zhotovené). Stačí odkázati dovolatele, který odvolává se z největší části na vývody odvolání, na důvody napadeného rozsudku.

Čís. 13253.

Nicotnou jest dohoda manželů, by jejich manželství bylo rozvedeno a rozloučeno tou cestou, že manželka podá na manžela žalobu o rozvod z jeho viny, že se manžel k prvému roku nedostaví, že rozvod bude povolen z jeho viny a že, jakmile rozsudek nabude právní moci, zažádá manželka o povolení rozluky. Nicotným jest i slib manželův, že bude platiti manželce výživné ode dne, kdy se vystěhuje z jeho domácnosti.

(Rozh. ze dne 3. února 1934, Rv I 1858/32.)

Žalující manželka se dostavila se svým manželem dne 3. listopadu 1930 k právnímu zástupci žalobkyně, kde ujednali tuto »informaci«: »Dohodli jsme se, ježto naše soužití nadále není možné, by naše manželství bylo rozvedeno a rozloučeno tím způsobem, že na mě, Rudolfa H-a bude podána žaloba o rozvod z mé viny pro opětné zlé nakládání a urážky. Běru na vědomí, že rozvod, ježto nedostavím se k I. roku, bude povolen z mé viny a já odsouzen k náhradě útrat sporu. Jakmile rozsudek nabude právní moci, zažádá moje manželka Růžena o povolení rozluky. Útraty rozvodu a rozluky ponese obě strany, každá jednou polovicí. Pokud se týká alimentů, zavazuji se já Rudolf H. platiti své manželce Růženě, jak jsme se dohodli, měsíčně 150 Kč počínajíc ode dne, kdy se moje manželka z mé domácnosti vystěhuje.« Žalobkyně podala pak na manžela žalobu o rozvod manželství z viny žalovaného, žalovaný manžel se však dostavil k prvému roku a podal žalobní odpověď, kromě toho žaloval sám manželku o rozvod manželství. Rozvodové spory skončily tím, že bylo uznáno na rozvod manželství z viny obou stran. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se manželka na manžela placení výživného měsíčních 150 Kč a to na základě oné dohody a na základě

zákona. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Že dohoda stran vtělená do informace o provedení rozvodu a placení výživného jest jednotným celkem, vyplývá z obsahu této listiny a jest správným závěrem prvního soudu z bezvadného odvolatelkou nenapadeného zjištění prvního soudu. Vytýká-li odvolatelka, že názor prvního soudu v tomto směru jest nesprávným předpokladem a v rozporu se spisy, musí se výtka ta minouti s úspěchem. Odvolatelka se ani nepokouší vyvrátiti správný názor prvního soudu, že ujednání zvané informace ze dne 3. listopadu 1930 jest z důvodu § 93 obč. zák. nicotné. Nezáleží tudíž na tom, bylo-li tou neb onou stranou zmařeno, poněvadž ujednání se přičí zákonu a nemohlo proto založiti platný závazek. Záleželo tudíž rozhodnutí o nároku žalobkyně na poskytování zákonné výživy (§ 91 obč. zák.) jen na tom, zda na rozvodu manželství jest vinen jen žalovaný. Neboť podle § 1264 poslední věta obč. zák. má jen manželka, která na rozvodu nemá viny, právo žádati přiměřené výživné. Bylo-li však manželství stran pravoplatně rozvedeno z viny obou stran, tedy i z viny žalující strany, ustanovení § 1264 obč. zák. nelze užíti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právní mylnost (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vytýká dovolatelka především názoru odvolacího soudu, že ujednání ze dne 3. listopadu 1930 jest posuzovati jako nedílňý celek. Hledě k doslovu ujednání má však i dovolací soud za to, že slib žalovaného, platiti žalobkyni měsíční výživné 150 Kč jest v souvislosti s ujednáním o způsobu zrušení manželského společenství mezi stranami. Právě v ujednaném z p ů s o b u zrušení manželského společenství právem spatřovaly nižší soudy nicotnou smlouvu, z níž žalobkyně žádné nároky nemůže vyvozovati. Nelzeť manželům ponechati na vůli, jakým způsobem chtějí dosíci zrušení manželského svazku, nýbrž může se tak státi jen způsobem předepsaným v zákoně. Marně se dovolatelka snaží dolíčiti platnost úmluvy úvahou, že se manželé mohou na rozvodu dohodnouti, že i vyživovací otázku mohou mezi sebou platně uspořádati a že tedy i způsob rozvodu kontumacním rozsudkem může býti platně umluven. Dovolatelka přehlíží obsah ujednání ze dne 3. listopadu 1930, který byl podstatně jiný, než se snaží vyložit. Manželé se dohodli, aby jejich manželství bylo rozvedeno a rozloučeno tím způsobem, že manželka podá na manžela žalobu o rozvod z jeho viny pro opětné zlé nakládání a urážky, že se manžel k prvnímu roku nedostaví, že rozvod bude povolen z jeho viny a že, jakmile rozsudek nabude právní moci, zažádá manželka o povolení rozluky. Je patrné, že po právní stránce tanula stranám na mysli jako konečný cíl jejich úmluvy rozluka manželství podle § 17 zákona čís. 320/1919 sb. z. a n., podle něhož by byla provedena v řízení nesporném na podkladě sporu o rozvod a podle něhož by byl výrok o vině převzat z rozvodového rozsudku do rozlukového usnesení. Takový postup se však zřejmě přičil stěžejní zásadě § 93 obč. zák. o tom, že manželé nesmějí manžel-

ské spojení svémocně zrušiti, i kdyby o tom byli dohodnuti; a přiči se zejména stěžejní zásadě oficiosnosti rozlukového řízení podle § 99 obč. zák., čl. VI čís. 1 uv. zák. k c. ř. s., §§ 13 a 14 dv. dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s., § 10 min. nař. čís. 283/1897 ř. zák. a poslední věty § 13 zák. čís. 320/1919 sb. z. a n., podle nichž jest důvody pro rozluku z úřadu úplně vyšetřiti, zcela objasniti a přísně zkoumati, nehledíc k vlastnímu doznání nebo souhlasné vůli manželů. Tyto zákonné předpisy, jež jsou dány v zájmu veřejném, chtěla právě úmluva manželů obejítí a jest proto podle § 879 odstavec první obč. zák. nicotná, ježto zákonu odporuje. Nicotným jest následkem toho i slib žalovaného, že bude žalobkyni platiti výživné ode dne, kdy se vystěhuje z jeho domácnosti, jenž byl nerozlučnou součástí smlouvy a jejím důsledkem. Nezáleží na tom, že se pak manžel ujednáním neřídil, nýbrž nejen na žalobu manželčinu podal odpověď, nýbrž i se své strany podal žalobu na rozvod z viny manželčiny — neboť tím od původu nicotná smlouva nemohla se státi v příčině své jedné části (o alimentech) účinnou. Ale, i kdyby se mělo za to, že slib žalovaného, že bude platiti žalobkyni výživné, byl slibem samostatným, nezávislým na úmluvě o rozvodu a rozluce manželství, že byl míněn jen pro případ, že se žalobkyně vystěhuje z domácnosti žalovaného, třebaš nedošlo k rozvodu manželství, byl by i takový slib nicotný, ježto by byl učiněn za účelem t r v a l é h o, avšak j e n f a k t i c k é h o zrušení manželského společenství (sr. rozh. čís. 9128 sb. n. s.). Že žalovaný není zavázán platiti žalobkyni výživné z důvodu § 1264 obč. zák., správně dovodil odvolací soud.

Čís. 13254.

Slib muže, jímž se za trvání manželství zavazuje jiné ženě, že s ní vstoupí v manželství, ba dokonce do určité lhůty, přiči se dobrým mravům, třebaš byl zamýšlen pro případ zrušení dosavadního manželského společenství.

Třetí osoba, jež přijala slib manželství, ač věděla, že slibující je ženat, nemůže ze slibu vyvozovati proti slibujícímu žádné nároky, zejména ani nároky na náhradu škody.

(Rozh. ze dne 3. února 1934, Rv I 1534/33.)

Žalovaný, ženatý muž, zavázal se žalobkyni prohlášením ze dne 21. září 1931, že se s ní do roka ožení, ježto se dá se svou manželkou rozvésti. Žalovaný však manželské společenství neopustil, načež se prohlášením ze dne 10. září 1932 zavázal žalobkyni platiti měsíčně 300 Kč, ježto nedodržel onen slib manželství. Žalobu o placení měsíčních 300 Kč p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: Jest zjištěno, že žalovaný slíbil žalobkyni manželství v době, kdy jeho manželství ještě trvalo. Tento slib jest slibem proti dobrým mravům a žalovaného nezavazuje, tím méně, ana žalobkyně věděla, že manželství žalovaného ještě nebylo rozloučeno, a přes to s ním navázala cizoložný poměr (§ 879 obč. zák.). Ani náhradu škody nelze odvozovati z nedodržení